

BUDAPEST XXI. KERÜLET		CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA
ALPOLGÁRMESTER		

BESZÁMOLÓ
a 2007. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Összeállította: Fehérvári Csabáné Gyámügyi Iroda, irodavezető
 Bálintné Varga Rita Csepeli Szociális Szolgálat, intézményvezető-helyettes
 Hajdú Péterné Csepeli Szociális Szolgálat, Gyermekjóléti Központ vezető

Előterjesztő: Horváth Gyula alpolgármester

Az előterjesztés egyeztetve:

Lombos Antal Szociális és Egészségügyi Ágazat, ágazatvezetővel
 Becsei Dénes Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport Ágazat, ágazatvezetővel
 Bodnár Éva Gyámhivatal, hivatalvezetővel

Az előterjesztő megtárgyalásra javasolja:

Oktatási, Közművelődési, Ifjúsági és Sport Bizottságnak
 Szociális, Lakás- és Egészségügyi Bizottságnak
 Ügyrendi, Jogi, Kisebbségi és Rendészeti Bizottságnak

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Szeles Gábor
 jegyző

Az előterjesztés leadva: 2008 április hó 22. nap

Budapest XXI. Kerület Csepel
 Önkormányzata Képviselő-testülete
 2008. évi **126.** sz. előterjesztés
 Testületi ülés dátuma: 2008. 05. 15.

Testületi ülés időpontja:
2008.május 15.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése alapján, a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében előírt tartalmi követelmények figyelembe vételével, a helyi önkormányzat, gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

Az értékelést meg kell küldeni a megyei gyámhivatalnak. A megyei gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

2008. március 26-án került sor a kerületi Gyermekvédelmi Tanácskozásra, melyen a résztvevők áttekintették a jelzőrendszer működését, a fiatalkori agresszió okait, valamint az agresszív jelenségek kezelésének lehetőségeit.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Budapest, 2008. április 22.

Horváth Gyula
alpolgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a gyermekvédelmi feladatok 2007. évi ellátásáról szóló beszámolót elfogadja.

Határidő: elfogadásra: azonnal
Felelős: Tóth Mihály polgármester

A határozat elfogadásához a képviselők egyszerű többségű, támogató szavazata szükséges.

1. számú melléklet

M E L L É K L E T

**a „Beszámoló a 2007. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról” című
előterjesztéshez**

Az előterjesztés egyeztetve: Lombos Antal Szociális és Egészségügyi Ágazat ágazatvezetővel

Az előterjesztéssel kapcsolatban megfogalmazott javaslatok az alábbiak:

A beszámolóban foglaltakkal egyetérték.

Budapest, 2008. március 20.

Lombos Antal sk.
ágazatvezető

Az előterjesztés egyeztetve: Becsei Dénes Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport Ágazat ágazatvezetővel

Az előterjesztéssel kapcsolatban megfogalmazott javaslatok az alábbiak:

Észrevételem nincs.

Budapest, 2008. március 20.

Becsei Dénes sk.
ágazatvezető

Az előterjesztés egyeztetve: Bodnár Éva Gyámhivatal hivatalvezetővel

Az előterjesztéssel kapcsolatban megfogalmazott javaslatok az alábbiak:

A gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót elfogadásra javaslom.

Budapest, 2008. március 17.

Bodnár Éva sk.
hivatalvezető

Budapest XXI. Kerület
Csepel Önkormányzata
Szociális és Egészségügyi
Ágazata

GYERMEKVÉDELMI BESZÁMOLÓ

Készítette:

Gyámügyi Iroda

Csepeli Szociális Szolgálat

2008. április

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Csepel demográfiai mutatói	3
2.	Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása.....	5
	2.1. Gyámügyi Iroda.....	5
	2.2. Gyámhivatal.....	7
3.	Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.....	8
	3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása.....	8
	3.2. Csepeli Szociális Szolgálat prevenciós tevékenysége.....	13
	3.3. Gyermek napközbeni ellátása.....	14
	3.4. Nevelési Tanácsadó.....	17
	3.5. Gyermek átmeneti gondozása.....	17
	3.6. Védőnői Szolgálat, várandós anyák gondozása.....	18
4.	Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések	19
	4.1. Védelembe vétel okai.....	20
	4.2. Ideiglenes hatályú elhelyezések.....	21
	4.3. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések összehasonlítása a Gyámügyi Irodán	21
5.	Gyámhivatal hatósági intézkedései és feladatai	22
	5.1. Ideiglenes hatályú elhelyezés.....	22
	5.2. Családba fogadás.....	22
	5.3. Átmeneti nevelés.....	23
	5.4. Tartós nevelésbe vétel.....	23
	5.5. Utógondozás.....	23
6.	A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása	23
	6.1. Gyámügyi Iroda.....	23
	Gyámhivatal.....	23
	6.2. Csepeli Gyermekjóléti Központ.....	23
	6.3. Oktatási, Művelődés, Ifjúsági és Sport Ágazat	23
7.	Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása	24
	7.1. Gyámügyi Iroda.....	24
	7.2. Csepeli Szociális Szolgálat.....	24
	7.3. Védőnői Szolgálat.....	24
	7.4. Oktatás, Művelődési, Ifjúsági és Sport Ágazat.....	24
	7.5. Nagycsaládosok Országos Egyesülete Helyi Csoportja	24
8.	A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása	24
	8.1. Csepeli Szociális Szolgálat.....	24
	8.2. Rendőrség.....	25
	8.3. Pártfogó Felügyeleti Szolgálat.....	27
9.	A csepeli önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés	27
10.	CSELEKVÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA 2007.....	29
11.	CSELEKVÉSI TERV 2008.....	30

1. Csepel demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

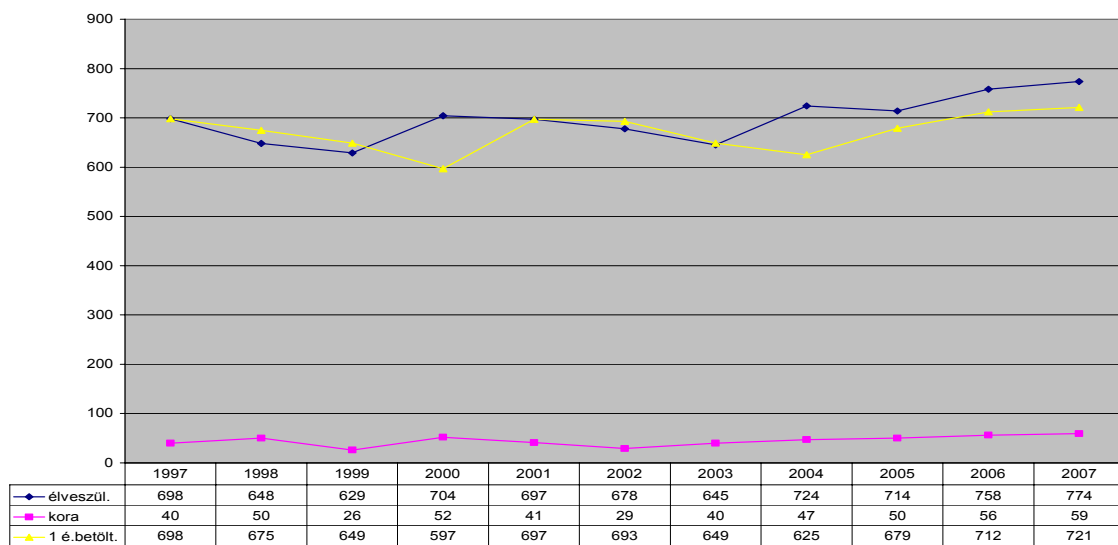
1.1 Összlakosság számának alakulása

Év	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Fő	80.526	79.531	79.084	79.079	79.970

(Népesség nyilvántartó adatai)

1.2. Születések száma: (ÁNTSZ adatai)

Élveszületések alakulása Budapest, XXI. kerület

Az élve születések száma lassan, de folyamatosan emelkedik, az előző évhez képest 2,1 %-os emelkedést mutat.

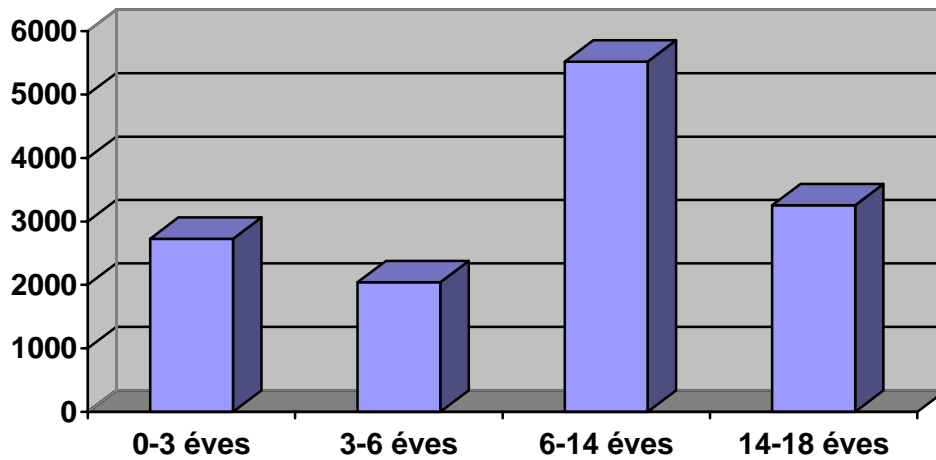
Az újszülöttek 7,6%-a koraszülött, 2007-ben intrauterin retardációval született a csecsemők közel 3 %-a, fejlődési rendellenességgel születettek száma 9 fő.

Csecsemőhalálozás: 4 – 5, 2‰; (0 napos korban exitált 2 csecsemő; 1 – 6 napos korban 1, 91 – 180 napos korú csecsemők közül 1 fő meghalt).

Intrauterin elhalálozás: 1 fő, gyermekhalálozás: 1 fő.

1.3. Életkor szerinti korcsoportbontás 2007. évben (Népesség nyilvántartó adatai)

Korcsoport	Létszám
0-3 éves	2.727
3-6 éves	2.044
6-14 éves	5.517
14-18 éves	3.254

Életkor szerinti korcsoportbontás 2007. évben**1. 4. A gyermeknépességi adat 0-18 éves korig:**

Év	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Fő	14.427	12.842	13.532	13.408	13.542

A gyermekpopuláció az összes népesség 16, 95%-a

1. 5. Összehasonlítás a születési és a halálozási adatok arányáról

	2005.	2006.	2007.
Születési adatszám: (Védőnői Szolgálat)	714	758	774
Halálozási adatszám: (Anyakönyvi Hivatal)	749	721	832

Következtetések a demográfiai mutatók alapján:

Az előző évhez képest mérsékelten nőtt a születésszám és nagymértékben emelkedett az elhalálozások száma.

Az össznépességi arányszám nagymértékben csökkent.

A gyermeklakosság száma 16, 95 %, minimális változás az előző évhez képest, mely 17 % volt.

A korcsoportbontás szerint a 6-14 éves életkorúak száma a legmagasabb, a legtöbb gyermekvédelmi probléma ennél a korosztálynál kezdődik.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Megnevezés	Család/ Gyerek	Támogatásra fordított összeg (ezer Ft)	Önkormányzatot terhelő összeg (ezer Ft)	Elutasítások száma (db)	Egy családra eső támogatás összege (Ft)
<i>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény</i>	747/1341	11. 345	-----	255	15. 187
<i>Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás</i>	2025/3336	58. 806	58. 806	216	29. 040
<i>Szociális ösztöndíj</i>	355/412	24. 751	24. 751	46	69. 721
<i>Születési támogatás</i>	176/177	3. 500	3. 500	-----	19. 886
<i>Gyermekékeztetés</i>	661/983	33. 386	33. 386	-----	50. 508
<i>Otthonteremtési támogatás</i>	2/2	1. 597	-----	-----	798. 500
<i>Gyermektartásdíj megelőlekezés</i>	18/24	8. 573	-----	2	199. 372

A központi költségvetés biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermektartásdíj megelőlekezése és az otthonteremtési támogatás teljes fedezetét.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra és a szociális ösztöndíjra, születési támogatásra, valamint a gyermekékeztetésre, szociális étkezési térítési díjkedvezményre fordított összeg, teljes mértékben az önkormányzatot terheli.

2.1. Gyámügyi Iroda

Az ügyiratforgalom az előző évihez képest jelentősen magasabb volt, annak ellenére, hogy az iktatási rendszer változása miatt ez statisztikailag nem kimutatható. A 2007. évben az ügyiratforgalom 11. 398, míg az ügyfélforgalom 21. 076 volt.

2. 1. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A megállapítás célja, annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján, jogosult a gyermekékeztetés normatív kedvezményére, egyszeri támogatásra, ingyenes tankönyv biztosítására. 2007. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma átlagosan 1341 fő volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők részére a hatályos jogszabály szerint 2007. évben két alkalommal júliusban és novemberben, egyszeri támogatást kellett biztosítani, 5. 000.-Ft-ot gyermekenként, melyet 100 %- ban a Magyar Államkincstár utalt át az önkormányzatnak, az előzőleg kitöltött adatlap alapján. Júliusban 855 kiskorú és 68 nagykorú részére, összesen 923 fő részére 4. 615. 000.-Ft, novemberben 1266 kiskorú és 80 nagykorú összesen 1346 fő részére 6. 730. 000.-Ft került kiutalásra, összesen: 11. 345 ezer forint. Elutasítások száma: 255 volt.

Jogorvoslati kérelem kettő volt, mely saját hatáskörben visszavonásra került.

2. 1. 2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető különösen az a gyermek, akinek a családja létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A segélyek összegét a rászorultság határozta meg. A helyi rendelet szabályozza a családok és az egyedülállók részére adható éves keretösszeget, melynek függvénye, hogy a kérelmező rendszeres támogatásban részesül-e?

2007. évben 2025 család 3336 gyermeke 58.806 ezer Ft, összegben részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban. 216 kérelem került elutasításra. Átlagosan tehát 1 rászoruló gyermekre havi szinten 1.470.- Ft támogatást biztosított az önkormányzat ezen a jogcímen.

Elutasítás oka: a helyi rendeletben meghatározott jövedelemhatárt nagymértékben meghaladták. Indokolt esetben viszont méltányosság gyakorlására került sor.

Karácsonyra: 400 db élelmiszersomag került kiosztásra, melynek értéke 1.574.400.-Ft volt, pénzbeli támogatásban részesült 811 család 7.374 ezer forint összegben.

Jogorvoslati kérelem 5 volt, mely saját hatáskörben visszavonásra került.

2. 1. 3. Szociális ösztöndíj

A szociálisan rászorult, kiemelkedő átlageredményű kiskorúak és fiatal felnőttek tanulmányait elősegítő pénzbeli támogatása.

2007. évben 355 család 412 gyermeke részére 24.751 ezer Ft került kiutalásra. Ez átlagosan 60.000.- Ft/év támogatást jelent gyermekenként. Az elutasítások száma 46 volt.

Elutasítások okai: jövedelemhatárt meghaladták, az előírt tanulmányi átlagot nem érték el, vagyoni helyzet a jogszabályban meghatározottnak nem felelt meg, Csepelen állandó bejelentett lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel nem rendelkeztek.

Méltányosság gyakorlására 3,5-es átlageredményig, a Csepeli Szociális Szolgálat, a Nevelési Tanácsadó, a Csepeli Cigány Kisebbségi Önkormányzat és Gyámügyi Iroda javaslatára kerülhetett sor.

Az alapfokú képzésben részesülők száma 203 fő, a középfokú oktatásban részesülők száma 209 fő volt.

Az ösztöndíj kiutalására 3 részletben került sor: január 31-én, április 30-án, október 31-én.

Jogorvoslati kérelmet két esetben nyújtottak be, ahol saját hatáskörben intézkedtek.

2. 1. 4. Születési támogatás:

Start számlával, állandó bejelentett lakóhellyel, állandó bejelentett lakóhely hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek részére veheti igénybe a törvényes képviselő, gyermeke 1 éves koráig. A támogatás összege, gyermekenként 20.000.-Ft. 2007. évben 176 család 177 gyermek részére 3.500 ezer forintot utaltattunk át a Start-számlára.

Elutasításra nem került sor, jogorvoslati kérelmet nem nyújtottak be.

2. 1. 5. Gyermekétkeztetés

A nevelési-, oktatási intézmények vezetői, a szülők által benyújtott kérelmekben szereplő jövedelmek, valamint a gyermek rászorultsága alapján állapítják meg az étkezési térítési díj-kedvezmény összegét. **Átlagosan 983 gyermek szociális étkezési térítési díjkedvezményben részesült 33.386 ezer Ft összegben. Ez gyermekenként kb. 3.500.-Ft/hó támogatást jelent átlagosan. Alanyi jogon 50 %-s étkezési térítésben átlagosan 297 fő óvodás és 1077 iskolás gyermek, 100 %-os étkezési térítésben 283 fő óvodás, 360 fő iskolás részesült. (Össességében tehát Gyermekétkeztetési támogatásban mintegy 3000 gyermek részesült, figyelembe véve a különböző jogcímenek támogatottak számát is.)**

Nem volt elutasítás, jogorvoslati kérelmet nem nyújtottak be.

Pénzbeli és természetbeni ellátások alakulásának összehasonlítása

Megnevezés	2006. év			2007. év		
	Támogatott szám/fő	Elutasítás	Ezer Ft	Támogatott szám/fő	Elutasítás	Ezer Ft
<i>Rendszeres gyermekvédelmi támogatás *</i>	90	6	12. 578	-----	-----	-----
<i>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény</i>	1. 228	256	10. 050	1. 341	255	11. 345
<i>Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás</i>	2. 825	244	66. 345	3. 336	216	58. 806
<i>Szociális ösztöndíj</i>	414	51	24. 711	412	46	24. 751
<i>Születési támogatás</i>	114	-----	2. 280	177	-----	3. 500
<i>Gyermekétkeztetés (szociális kedvezmény)</i>	1. 010	-----	28. 089	983	-----	33. 386
<i>Otthonteremtési támogatás</i>	4	-----	3. 854	2	-----	1. 597
<i>Gyermektartásdíj megelőlegezése</i>	49	4	5. 971	43	2	8. 573

*Rendszeres gyermekvédelmi támogatás - a családi pótlék, családi adókedvezmény összevonásával, egy új, egységes családi pótlék rendszer jött létre - megszűnt.

2. 2. Gyámhivatal

2. 2. 1. Otthonteremtési támogatás:

Támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább 3 éves megszakítás nélküli nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és nem rendelkezik megfelelő vagyonnal. A támogatás mértéke a nevelésben eltöltött évekhez és a fiatal vagyoni viszonyaihoz igazodik. Az otthonteremtési támogatás iránti kérelmek száma 2007. év folyamán: 2 db volt. Kérelem elutasítására nem került sor a tárgyévben. A 2 fiatal felnőtt részére támogatásként kifizetett összeg: 1.597 000.-Ft volt.

2. 2. 2. Gyermektartásdíj megelőlegezése:

A tartásdíj megelőlegezésére akkor kerül sor, ha a bíróság a tartásdíjat jogerősen megállapította, a kötelezett rendszeres jövedelmére vezetett behajtás átmenetileg lehetetlen és a gyermeket gondozó személy nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani, valamint a családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét.

A tárgyév folyamán új megelőlegezésre 18 esetben került sor, mely 24 gyermeket érintett.

Megszűnt megelőlegezések száma: 19 volt.

2007. december 31-én 43 család 65 gyermeke részesült megelőlegezésben.

A megelőlegezésre kifizetett összeg: 8.573.000.- Ft.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3. 1. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

A gyermekvédelmi ellátást alap és speciális szolgáltatásokkal a **Csepeli Gyermekjóléti Központ** nyújtotta az első félévben. Az alapellátásban végzett családgondozásban jelentős szerepe volt a Nevelési Tanácsadó óvoda-, iskolapszichológusi hálózata által végzett szakmai tevékenységnek. A Burattino Alapítvány az általa gondozott gyermekek vonatkozásában szintén jelentős családgondozási tevékenységet végzett.

A második félévtől megalakult a Csepeli Szociális Szolgálat, amelyben a gyermekvédelmi feladatokat két csoport látta el. Az egyik szakmai csoport a családsegítés alapellátási tevékenységet végezte, kiegészítve a felnőtt személyek ellátásával.

A másik szakmai csoport a hatósági eljárásokhoz kapcsolódó családgondozási ügyekben járt el. A két csoport szoros team munkában dolgozott, kapcsolódva az intézmény többi szakmai csoportjához.

3. 1. 1. A veszélyeztetettség megelőzése, a jelzőrendszer működtetése és koordinálása

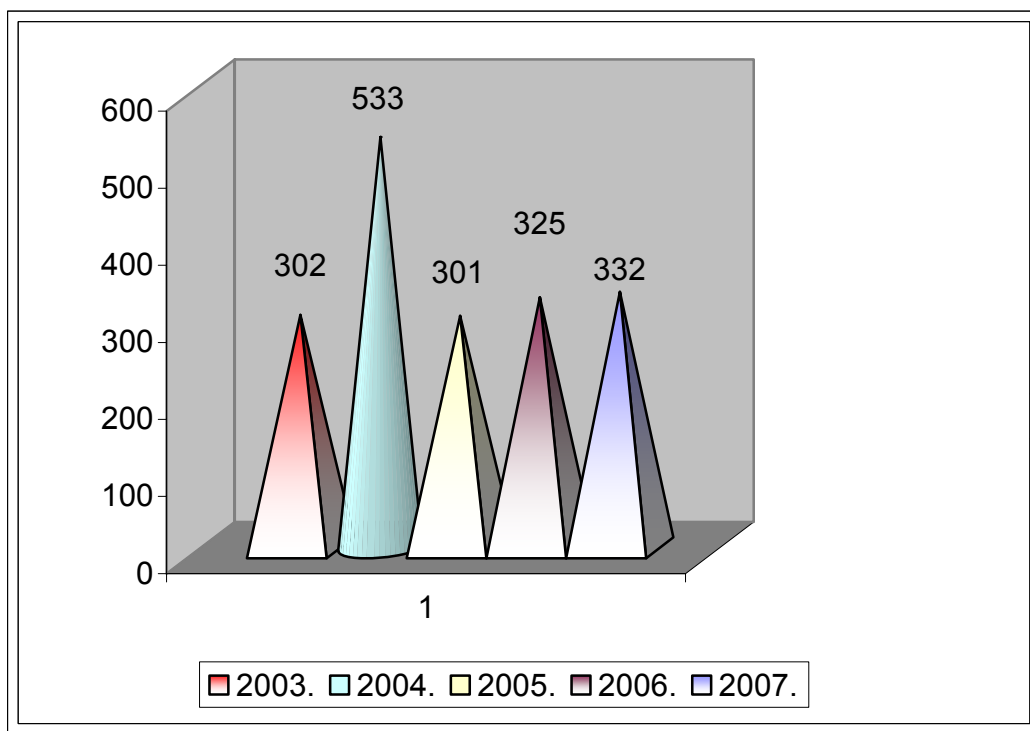
Célja: a veszélyeztetett gyermekek felkutatása, jelzése, súlyos esetben hatósági eljárás kezdeményezése, az intézmények együttműködése a probléma kezelésére, megszüntetésére.

A jelzőrendszerrel ez évben 332 jelzés érkezett. Az intézmény ügyfélszolgálati csoportja által közvetített önkéntes megkeresők száma gyermekvédelmi ügyekben: 37 fő. A jelzések nagy része írásos formában érkezett, de a lakosság is élt bejelentési lehetőségével.

Jelzések érkeztek más keruletéből és az ország más településein működő társintézményektől, elsősorban a vándorló, költöző családokról és a csepeli illetékességű gyermekekről.

Az írásban történő visszajelzések minden esetben megtörténtek a jelző felé.

Jelzőrendszer jelzései

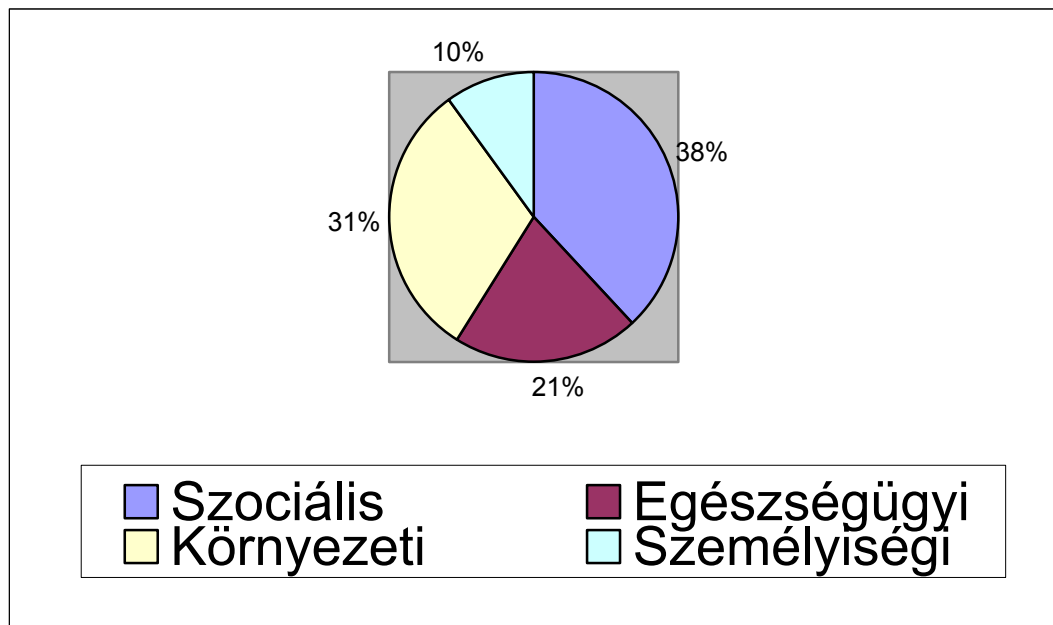
Veszélyeztetettség:(Gyvt.) olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Halmazott veszélyeztetettség: több veszélyeztető tényező együttes előfordulása.

Veszélyeztető okok megoszlása a jelzőrendszer adatai alapján

Okok	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Szociális (anyagi, lakhatás)	35%	35%	41%	36%	38%
Egészségi (testi, mentális)	17%	18%	21%	25%	21%
Környezeti (család, intézmények)	26%	27%	28%	30%	31%
Személyiségi (szenvedélyek, magatartási, beilleszkedési, tanulási zavarok)	22%	20%	10%	9%	10%

Halmazott veszélyeztetettség 45 %-ról 49 %-ra nőtt.

Veszélyeztetett gyermekszám (Jelzőrendszer adatai)

2003.	2004.	2005.	2006.	2007
2808	2612	2798	2676	2728

*A jelzőrendszerrel érkező jelzések***KERÜLETI INTÉZMÉNYEK**

Jelző szervezetek	Jelzések száma	Jelzések tartalma, gyakorisága
<i>Védőnői szolgálat</i>	7	Gyermekek elhanyagolása
<i>Óvodák</i>	5	A szülők életvezetési problémái, a gyermekek viselkedési zavarai, szociális problémák
<i>Általános iskolák</i>	42	Szabálysértések, tanulási, magatartási zavarok, bántalmazás, elhanyagolás, szociális problémák, gyermek-szülő konfliktus
<i>Középiskolák</i>	43	Igazolatlan hiányzás
<i>Önkéntes megkeresés</i>	65	Szociális problémák, lakhatás, információ
<i>Lakossági bejelentés telefonon</i>	3	Bántalmazás, elhanyagolás
<i>Kerületi Rendőrkapitányság</i>	39	Szülői ház elhagyása, kamaszok közötti agresszió Szabálysértések: <i>lopás, zsarolás, fenyegetés, bántalmazás</i>
<i>TESCO</i>	5	Szabálysértések
<i>Gyámügyi iroda*</i>	35	Védelembe vételi eljárás, kérelem, szabálysértések
<i>Gyámhivatal*</i>	30	Kapcsolattartás szabályozása, gyámi elszámolások hiányosságai, környezettanulmány igény
<i>CSEVAK Kft.</i>	2	Törvényes kilakoltatás
<i>Civil szervezetek</i>	14	Hajléktalan, bántalmazott családok elhelyezése
<i>Csecsemőotthon</i>	1	Szülő bevitte gyermekét
<i>Fővárosi Igazságügyi Hivatal</i>	3	Pártfogoltak gyermekvédelmi előzményei
<i>Kórház</i>	4	Elhanyagolás, bántalmazás

* A Gyámhivatal és a Gyámügyi Iroda nem tagja a jelzőrendszernek!

Tapasztalatok

- A családokkal történő kapcsolatfelvétel során többségük az együttműködésre, változtatásra törekszik gyermeke sorsának javulásában.
- A jelzések száma az előző évekhez képest hasonlóságot mutat, a veszélyeztetettség újratermelődik.
- Az egyszülős szociális gondokkal küzdő családok gyermekeinek elhelyezésére a bentlakásos gondoskodást nyújtó hetes iskolák, bölcsődék, óvodák, kollégiumok hiányoznak.

- Az esetek egy részénél a problémák halmozódnak
- Iskolai jelzések jelentős hányada a tankötelezettség elmulasztása.
- A nembeli arányok hasonlóságot mutatnak, az életkori mutatók közül a 10-16 éves korcsoport száma jelentősebb.
- A lakosságtól érkezett jelzések nem mindig megalapozottak.
- A gyermekek körében az egymás elleni agresszív viselkedés egyre gyakoribb a bűnelkövetőként megjelentek a lányok
- Egyre több a mentálisan sérült gyermek és szülő.

A gyermekek veszélyeztettségének megelőzésére a kórházakkal, védőnőkkel, gyermekorvosokkal működtették a **kórházi szociális munkát**. Civil szervezetek bevonásával az intézmény nyitvatartási idején túl a **készenléti szolgálat** végzett krízis intervenciót. Az **utcai, lakótelepi szociális munkások** felkutatják a csellengő fiatalokat, és programot ajánlottak számukra. A **kapcsolattartási ügyeleten** szakembert, helyet biztosítottak a gyermekek láthatásához.

3. 1.2. A veszélyeztettség kezelése, családgondozás

Családgondozás célja: a család támogatásával, önkéntes vagy hatósági kötelezéssel a gyermek családban tartása.

Összetevői:

- Családlátogatás a gyermek otthonában 1352 alkalom
- A gyermek és törvényes képviselője általi felkeresés, intézményi segítő munka 6607 alkalom.
- Társintézmények megkeresése a gyermek és szülei ügyében 4211 alkalom.
- Ügyeleti ellátás, egyszeri segítségkérés 45 alkalom.

Évszám	Alapellátás	Önkéntes	Kötelezés	Lezárt esetek
2003	422	139	119	164
2004	528	148	235	145
2005	505	172	159	174
2006	655	189	112	254
2007	452	152	300	122

Tapasztalatok

- Enyhébb, közepesen súlyos ügyek tartoznak az ellátásba, esetek 60 %-a.
- Az iskolai hiányzások háttérében gyakran családi működési zavarok húzódnak, melyeknek a száma egyre nő.
- Az életkori megoszlás 14-17 év, nem szerinti megoszlásban a fiúk vannak többségben, de a lányok száma is jelentős.
- Az alapellátások egy része fél év után lezárásra kerülhetne, de a megoldatlan szociális okok fenntartják.
- Az egyszülős családoknál a szülőt az életfenntartás köti le, gyermekére nem tud megfelelően figyelni, így a gyermek személyisége sérülhet.
- A szerződés kultúra, az abban foglaltak betartása nem tartozik az elterjedt ügykezelési módok közé. Gyakori probléma a szerződésszegés a gyermekek, szülők részéről.

A Gyermekjóléti Központ illetve a Szociális Szolgálat családgondozási tevékenységében megjelent a **tájékoztatás** a gyermeki, szülői jogokról, köteleességekről írásos formában is. Segítették a rászorulókat a **támogatásokhoz történő hozzájutásokhoz**, helyi és budapesti társintézmények szolgáltatásainak igénybevételéhez. (családos otthonok, bölcsődei elhelyezés, adósságkezelés, speciális szükségletű gyermek szállítása, hetes intézmények, rehabilitációs otthon, drogambulancia) Az intézményen belüli szolgáltatások elérése team munkában zajlott, ezáltal a családok komplex ellátást kaptak. **Hivatalos ügyeket intéztek**, támogatási javaslatokat, nyomtatványokat töltöttek ki. A **tanácsadások** a bűnmegelőzésről, jogi, gyermekpszichiátriai, pszichológiai, családterápiás konzultációkról, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés ismeretközlésekről valamint a fejlesztő pedagógiai foglalkozásokról szóltak. **Adminisztrációs** feladataik a gyermekek és családjaik ügyében folytatott levelezés, valamint minden esetben a gyermekvédelmi nyomtatványok kitöltése. A **szabadidő eltöltés** hetente sport, szerepjáték, kézműves, színjátszás, életmódformáló programot jelentettek. A nyári időszakban táborokat szerveztek. A budapesti **szünidei programokra** vitték a gyermekeket, akik nem voltak a napközis táborban. Szétosztották a **civil szervezetek adományait**, amellyel az iskolakezdést segítették. Az óvodások egészségjátéka egészségnevelési ismereteket közvetített. **Esetmegbeszélő konferenciákat szerveztek** a gyermekek és szüleik ügyeiben a gyermekvédelmi szakemberek bevonásával. A **drog prevenció**s tevékenységüket szabadidős programokban, utcai szociális munkában a kortárs csoport bevonásával működtették. A gyermek **elhelyezési tárgyaláson** a szakellátó rendszerrel ismertették a családgondozás folyamatát, és javaslatot tettek a gyermek, gondozási helyére.

Részt vettek **védelembé vételi tárgyalásokon**, felülvizsgálatokon a Gyámhatóság meghívására, ahol tájékoztatást nyújtottak a családgondozás eredménytelenségének okairól, javaslatot tettek a szülővel és a gyermekkel történő kötelezés formájára. (Szolgáltatások, ellátások, igénybevétel, magatartási szabályok betartatása.)

Az intézmények szervezeti integrációját követően a családgondozás keretében olyan komplex ellátást nyújtottak, amely a család minden tagjára kiterjedt, a szakmai feladatok ellátásáról új típusú munkaszervezéssel szakmai team munka formájában gondoskodtak.

3. 1. 3. A szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása

Három várandós anya került az intézmény látókörébe, amelyből 1 fő kiskorú. Krízishelyzetük segítségével megoldódott.

3. 1. 4. Családjából kiemelt gyermek visszahelyezése és szüleinek gondozása érdekében:

- A gyermeket felkeresték a gondozási helyén, tájékoztatták arról, hogy hogyan sikerült beilleszkedniük, kivéve a vidéki otthonokat.
- Elősegítették a törvényes képviselővel a kapcsolattartást.
- Utógondozást végeztek a gyermek családjánál a visszaailleszkedés körülményeinek jobbítása érdekében.
- Tapasztalatuk szerint az 1-3 éves életkorú gyermekek visszakerültek családjukba. A tizenéves korosztályról ugyanez nem mondható el, Ők a nagykorúság eléréséig a szakellátásban maradtak. Két esetben előfordult ismételt visszakerülés, mert a család nem tudta vállalni a fiatalok nevelését.
- A mélyülő szegénységben a családok helyzetükön nem mindig tudtak változtatni, eszközhiány miatt lakhatási, munkahely keresési ügyekben.
- A gyermekek a gondozási helyükön könnyen beilleszkedtek.

3. 2. Csepeli Szociális Szolgálat és együttműködő partnerei prevenciós tevékenysége

Az intézmények integrációja előtt mind a Gyermekjóléti Központ, mind a Családsegítő Szolgálat működtetett a gyermekek, fiatalok számára különböző klubfoglalkozásokat. Az intézmények összevonása után a klub- és csoportfoglalkozások tevékenységét, időbeli megosztását összehangolták, klubjaik így egész évben folyamatosan működtek.

„Betekintő” klub

Jelenlegi formájában kéthetenként péntek délutánonként tartanak foglalkozásokat. A foglalkozások alatt a gyermekekkel és szülőkkel közösen játszanak, beszélgetnek. Pályázati forrásból lehetőségük nyílt 2007. novemberétől szakemberek meghívására is, akik a szülőket, családokat érdeklő és érintő témákban és kérdésekben igyekeznek segítséget nyújtani. Balatonlelén családokkal, majd kamaszokkal is nyaraltak. A foglalkozásokon átlagosan 30 fő vesz részt, alkalmanként.

Örökbefogadó Szülők Klubja

A klub célja az örökbefogadás, a gyermeknevelés dilemmáinak megbeszélése.

Baba-mama klub

A GYES-en lévő kisgyermekes anyukák a gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéseiket, problémáikat beszélnek meg.

Kuckó Klub

A programok között szerepelt **kézműves foglalkozás** és a **drámafoglalkozás**. A kézműves foglalkozások kiváló alkalmat nyújtanak arra, hogy a gyerekek fejlesszék kreativitásukat, kitartásukat, az alkotásaikon keresztül kifejezzék önmagukat, alkossanak. A drámafoglalkozásokon a gyerekek élményszerzése mellett, személyiségfejlődésük elősegítése is fontos szempont. Önismeretben, kommunikációs készségekben erősödve olyan szocializált viselkedéselemek épülnek be, amelyek esélyt jelentenek az esetleges hibás szocializációs minta korrigálására. A drámajátékban, elsősorban problémamegoldó, szituációs helyzetgyakorlatok alkalmazása mellett a mozgás, zene, és báb, használata segíti a fenti célok elérését. Táboraik: Az évenként hagyományosan megrendezett Napközis Tábor, a vidéki táborok pedig Balatonöszödön és Devecseren zajlottak. A résztvevő gyermekek száma átlagosan 20 fő táboronként.

„Éjféλι pingpong”

A Csepeli Szociális Szolgálat együttműködik a Magyar Éjféλι Sportbajnokságok Egyesületével, melynek keretében működtetik az „Éjféλι pingpong” Klubot. Cél, hogy hétfvégén éjjel ne az utcán csellengjenek a 12-25 év közötti fiatalok.

Tudor Műhely

A műhely távlati célja az, hogy megalapozzák a programba bevont gyerekek középiskolai továbbtanulási esélyeit, elősegítsék társadalmi beilleszkedésüket, mobilitásukat, javítsák munkaerő piaci esélyeiket.

A foglalkozások célja, hogy a műhelybe kiválasztott 8-12 éves gyerekek szociális és kulturális hátrányait kompenzálják, segítséget nyújtsanak életesélyeik, életminőségük javításához.

Kommunikációs, konfliktuskezelő és egyéb készségeinek fejlesztése érdekében az alábbi prioritások mentén szervezik programjaikat:

- Művészeti nevelés (drámajáték, kommunikációs készségek fejlesztése, kézműves foglalkozás, esztétikai nevelés).
- Számítógépes ismeretek, informatika, médiakultúra tanítása.
- Angol nyelv, játékos formában.
- Közösségi és kulturális programok szervezése.

3. 3. Gyermek napközbeni ellátása

3. 3. 1. Bölcsődék

A Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Egyesített Bölcsődék bölcsődei részlegei összesen 220 engedélyezett és működő férőhellyel rendelkezik. A Nagy Imre Általános Művelődési Központ bölcsődéje 30 férőhellyel üzemelt 2007. május 31-ig.

2007. június 1-jétől már 60 férőhelyen várták a gyermekeket.

2007. december 31-én a 280 férőhelyen 312 gyermeket gondoztak (május 31-ig 25 bölcsődei csoportban, június 1-jétől már 28 csoportban).

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága (2007. május 31-i állapot szerint):

- a beíratott gyermekekhez viszonyítva: 126, 05 %
- a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 106, 53 %

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága (2007. december 31-i állapot szerint):

- a beíratott gyermekekhez viszonyítva: 112, 99 %
- a gondozott gyermekekhez viszonyítva: 76, 94 %

A 312 gyermek közül, ismereteik szerint 45 főt nevel egyedül az édesanya. A 3 vagy több gyermeket nevelő családok száma 28 volt.

2007-ben:

Csepeli Szociális Szolgálat támogató javaslata	13
Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona kérésére	5
gyermeket vettek fel.	

A szolgáltatásként működő időszakos gyermekfelügyeletet 2007-ben 71 gyermek vette igénybe, 1613 alkalommal, 8554 órában.

3. 3. 2. Tájékoztatás a nyilvántartásban szereplő gyermekekről általában

A közoktatási intézmények gyermekvédelmi munkája a már kialakult gyakorlatnak megfelelően folyt az elmúlt tanévben is. Az óvodák, iskolák gyermekvédelmi felelősei a veszélyeztetett gyermekek érdekében hatékonyan együttműködnek a pedagógiai prevenciót segítő különféle szervezetekkel, s ez a munkakapcsolat a visszajelzések szerint jól működik.

Az Egyesített Bölcsődékben a gyermekek mintegy **13%-át tartják nyilván veszélyeztetettként**, akiknek mintegy 90%-a továbbra is anyagi ok miatt kerül nyilvántartásba. A nyilvántartottak között a halmozottan veszélyeztetettek aránya meghaladja a 10 %-ot. Az intézmény kapcsolata a különböző gyermekvédelmi szervekkel összességében megfelelő.

3. 3. 3. Óvodák

Az óvodákban mindeddig nem tapasztalt módon közel duplájára emelkedett a veszélyeztetettként nyilvántartott gyermekek száma. Arányuk 19%-os tekintve, hogy tavaly az azt megelőző évhez viszonyítva csökkent az arányuk, most meglepő ez a váratlan növekedés. A veszélyeztető okok aránya lényegesen nem változott. Egyik magyarázata lehet a jelenségnek (a nyilvántartási okok megítélésének nem egységes volta mellett), hogy míg

korábban több helyen külön tartották nyilván a hátrányos helyzetű gyermekeket, most ilyen adat nem érkezett be, vagyis a két nyilvántartási okot összevonhatták. Az egységes értelmezés érdekében megbeszélést folytattak a kerületi óvodai gyermekvédelmi munkaközösség új vezetőjével, és az illetékes szaktanácsadóval.

Az óvodákban preventív és terápiás célú csoportos és egyéni személyiségfejlesztő munka folyik, amelyek a gyermekvédelmi munka sikerességét is szolgálják. A pszichológiai, logopédiai fejlesztés mellett énerősítő, önismeretre, önnevelésre irányuló foglalkozásokkal, feszültségoldó játékok választékával segítik a gyermekvédelmi munkát.

A diszlexiás, beszédfejlődésben elmaradt, értelmi, illetve mozgásfogyatékos gyermekek speciális óvodai csoportokban részesülnek egyéni fejlesztésben. Minden óvodában működik gyermekvédelmi felelős.

Az óvodák pedagógiai tevékenységét a tanévben is segítették a különböző egyedi programok, amelyek javították a gyermekvédelmi prevenció eredményességét is. Az óvodák visszajelzése szerint a legtöbbször előforduló egészséget veszélyeztető okok: allergia (az óvodák több mint a felében), az asztma (az óvodák több mint az egyharmadában).

3. 3. 4. Iskolák

Az iskolai tanulók közül 33% (2006-ban 31%) volt veszélyeztetett különböző okok miatt. Az adatok kis mértékű - 2%-os – emelkedést mutatnak a nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek arányában, noha mintegy száz fővel csökkent a számuk. Jelentősen (14%) nőtt a környezeti okból veszélyeztetettek száma, és emelkedett a több okból nyilvántartottak száma is. Az iskoláktól kapott statisztikai adatok szerint minden harmadik iskolás veszélyeztetett, s ezek majdnem fele halmozottan. Akárcsak az óvodások esetében, a nyilvántartottak mintegy fele anyagi okból veszélyeztetett. (A veszélyeztetettség fogalmának egységes értelmezésére konzultációt szerveztünk.)

Az iskolák visszajelzése szerint a tanulók körében a legtöbbször előforduló egészséget veszélyeztető okok a következők: mozgásszervi problémák és az allergia (az iskolák több mint felénél jelezték); illetve az asztma.

A tanulók körében főleg dohányzást tapasztaltak, kábítószer használat egy alkalommal történt, a szükséges intézkedéseket megtették. A drogprevenció keretében általánosan tartanak felvilágosító előadásokat, tanácsadást.

A gyermekvédelmi tartalmú prevenció szempontjából kiemelésre érdemes, hogy jelenleg két iskola 2-2 csoportjában diszlexiás tanulók oktatása folyik, a Nagy Imre ÁMK-ban pedig autista gyermekek speciális fejlesztését vállalja a kerület. Az integrált nevelés kiemelt feladat a közoktatási intézményekben. Az iskolák alapító okiratainak módosításával minden intézmény integrált nevelésben-oktatásban részesíti azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdenek. Az integrációban részt vállaló iskolák közül a Mátyás Király iskola enyhe fokban értelmi fogyatékosok, a Móra Ferenc iskola pedig siket, vagy nagyot halló tanulók foglalkoztatását látja el, a többi tanulóval egy közösségben. Magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztését vállalja már évek óta a Szárca iskola, ahol mintegy tanulócsoporthoz, Nevelési Tanácsadóban vizsgált, és szakvéleménnyel rendelkező tanuló integrált nevelése-oktatása folyik. Hasonló feladatra vállalkozik a II. Rákóczi Ferenc iskola, ahol főleg hátrányos helyzetű, problémás családi háttérű tanulók nevelése-oktatása folyik.

Az óvodákban, iskolákban a veszélyeztettként nyilvántartottak közel fele halmozottan veszélyeztetett. A legsűrűbben előforduló veszélyeztető tényező az anyagi, és a környezeti ok. E két változó lényegében hosszú évek óta vezető ok a nyilvántartásba vételnél. A nehezülő életkörülmények nem csak a családok létbiztonságát ingatják meg, hanem az otthoni, intézményi szociális környezetben belül is problémaforrássá válnak, és ez kihat a gyermekek magatartására, szocializációjára, tanulására is. Ezek a tényezők is hozzájárulnak ahhoz az újabban tapasztalt jelenséghez, hogy egyre több személyiséganomáliával, növekvő agresszivitással, beilleszkedési, társas viselkedési problémákkal kell számolniuk a pedagógusoknak.

Az intézményekben egyre többször fogalmazódik meg elvárásként a fenntartó felé, hogy biztosítson megfelelő szakemberi háttérrel (pl. fejlesztőpedagógust) a vázolt nehézségek eredményes kezelésére. Két éve vált teljes körűvé az iskolapszichológusi hálózat, így e téren jelentős segítséget kapnak az iskolák pedagógiai munkájukhoz.

Az iskolákban döntő részben félállású gyermekvédelmi felelősök koordinálják, irányítják a gyermekvédelmi munkát. Az óvodai és az iskolai gyermekvédelmi felelősöknek külön kerületi szintű szakmai munkaközösségük van a Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézmény koordinálásában, ahol a problémakörben jártas, tapasztalt szaktanácsadó segíti munkájukat. Rendszeresen tartanak szakmai találkozót, konzultációkat.

A pedagógusok az elmúlt időszakban is ellátták gyermekvédelmi feladataikat, szükség esetén együttműködtek a gyermekvédelemben érdekelt külső szervekkel a problémák megelőzésében, és megszüntetésében. Írásos beszámolóik szerint munkájukhoz megkapták a szükséges segítséget a kerületi szakmai háttérintézményektől. Kifejezetten szoros és zavartalan az együttműködésük a helyi gyermekvédelmi intézményekkel (Csepeli Szociális Szolgálat, Nevelési Tanácsadó).

Összehasonlítás a 2007-2008. évre vonatkozóan

Minden intézményben van gyermekvédelmi felelős, az iskolákban jobbra fél állásban töltik be a pedagógusok ezt a megbízatást.

A tanév végi beszámolók szerint az intézmények elsősorban abban várják a fenntartó segítségét, hogy a fejlesztőpedagógusok, és esetenként a logopédusok, nagyobb óraszámban végezzenek fejlesztő munkát az intézményekben. Ez azonban újabb státusok telepítését teszi szükségessé. A Mészáros Jenő Speciális Általános Iskola, ahol jelentős szociális és ebből fakadó gyermekvédelmi gondokkal kell szembesülniük, a jelenleg félállású gyermekvédelmi felelősi státusát évek óta szeretné fő állásúvá minősíttetni.

Az előző évben meghatározott célok teljesítése

A munkatervben rögzített vizsgálatok megtörténtek, érdemi kifogást a jegyzőkönyvek nem rögzítettek az óvodai, iskola gyermekvédelmi munka ellátását illetően. Az Önkormányzati Minőségirányítási Program (ÖMIP) megfogalmaz gyermekvédelemmel kapcsolatos közvetlen és közvetett feladatokat. Közvetlenül segíti a gyermekvédelem eredményességét a hátránykompenzálás, a lemaradók, veszélyeztetett környezetben élők, a hátrányos helyzetűek intézményes segítése. Ezek az ágazati intézmények gondozási, nevelési feladatainak meghatározó részét képezik. A kerületi ÖMIP-ben megfogalmazott elvárások alapján folyt a közoktatási intézmények és a Szociális és Egészségügyi Ágazat, illetve a gyermekvédelemben érdekelt egyéb szervek közötti együttműködés. Folyamatosan vizsgálják a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai arányát, hogy szükség esetén a jogszabályi előírásoknak megfelelően, integrációjukat elősegítő intézkedéseket kezdeményezzenek.

Problémák, eredmények megfogalmazása

A legfontosabb problémák rögzítése az előző pontokban megtörtént. Ezek közül kiemelésre érdemes: minél több segítő szakember (mindenekelőtt fejlesztőpedagógus, logopédus) alkalmazására lenne szükség az intézményekben, mindenekelőtt az iskolákban, akik a gyermeki agresszió, deviancia megelőzésében hatékonyan segíthetnék a pedagógusok munkáját.

A gyermekvédelmi sikerek intézményi szinten jelentkeznek, hiszen a feladatellátás is ott folyik, ott érzékelhetők a változások. Látványos eredményekről az OMISA munkatársai nem tudnak, ilyenekről nem számolnak be a tanév végi értékelésekben, de tapasztalataik szerint a pedagógusok lehetőségeik szerint igyekeznek helyt állni, segíteni a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekeket. Az iskolai fegyelem lazulása sok intézményben érezhető, jelentős a tanulói agresszivitás, közöny, motiválatlanság. Sajnos az iskolapszichológusok jelentős része kezdő, fiatal, akik tapasztalatok hiányában nehezen igazodnak el a tennivalóikat illetően. Szakmai jó szándékukhoz azonban kétség nem fér, még ha alkalmanként egy-egy bíráló megjegyzés is elhangzik velük kapcsolatban az intézményekben.

3. 4. Nevelési Tanácsadó

A Nevelési Tanácsadó diagnosztikai, rehabilitációs célú és pszichoterápiás ellátást végez. Intézményükbe a kerület iskolái, óvodái, egészségügyi intézményei, stb. irányítják gondozottjait.

A tanácsadó dolgozói két formában látják el a kerületi 3-18 éves gyerekeket:

- a) kihelyezett rendelés
- b) saját intézményen belüli szakellátás

Kihelyezett rendeléseiken (óvoda, iskola) pszichológusi és fejlesztőpedagógusi tevékenységet végeznek. Ezek döntően a pedagógiai-pszichológiai szemlélet formálását szolgálják, valamint korrekciós foglalkozásokat jelentenek.

Tanácsadón belüli rendeléseik jellege a súlyosabb problémák pszichés és fejlődési diagnosztikai feltárását és terápiás ellátását tartalmazzák. 2008-ban munkájukat a jelenlegi gyakorlat szerint szeretnék végezni. Kitűzött céljaik jelenleg a speciális, Nevelési Tanácsadókra vonatkozó szakmai jellegű változtatások.

3. 5. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek, családok átmeneti gondozását az önkormányzat ellátási szerződések útján biztosította.

A helyettes szülő szolgáltatást a Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület nyújtotta két férőhelyen. A szolgáltatást **6 gyermek vette igénybe 178 gondozási nappal**. Az okok között a szülő kórházi kezelése, vidéki haláleset miatti utazás, átmeneti munkahelyi problémák szerepeltek. Az ellátás igénybe vétele után minden gyermek visszakerült családjába.

A gyermekek átmeneti gondozását két férőhelyen Pesterzsébet Önkormányzatának intézménye biztosította. A szolgáltatást **5 gyermek vette igénybe 516 gondozási nappal** családi krízis, hajléktalanság, gyermekzaklatás miatt. A gyermekek egy fő kivételével visszakerültek családjukba.

A családok átmeneti gondozását a Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona látta el. Az intézménybe **16 családot (33 gyermek, 22 felnőtt)** a Csepeli Szociális Szolgálat közvetített, **7300 gondozási nap** igénybe vételével a 20 fő férőhelyen.

A családtagok létszáma változó volt, 2-6 fő, az elhelyezés ideje fél évtől egy évig terjedt. Az elhelyezés okai között családi krízis, felmondott albérlet, más anyaothonban megszűnt elhelyezés, válási krízis, családon belüli erőszak, hajléktalan állapot szerepelt. A családok kilépési lehetőségei a következők: kiléptető ház további gondozással, albérlet, szociális bérlakás, más anyaothon, családos szállón történő elhelyezés.

3. 6. Védőnői Szolgálat, várandós anyák gondozása

A védőnőknek meghatározó szerepe van a preventív alapellátási és a népegészségügyi feladatok végrehajtásában.

A védőnők kapcsolatban vannak a családokkal, de jelen vannak az óvodákban, általános- és középiskolákban is.

A védőnők ismerik a gondozott családok szociális helyzetét, egészséggel kapcsolatos problémáit, szükségleteit.

- a.) **Területi védőnők:**
- várandós anyák és családjuk
 - 0 – 6/7 évesek és családjuk
 - nővédelem, gyermekágyas anyák gondozása
 - családgondozás,
 - a kerületben működő óvodák ellátása

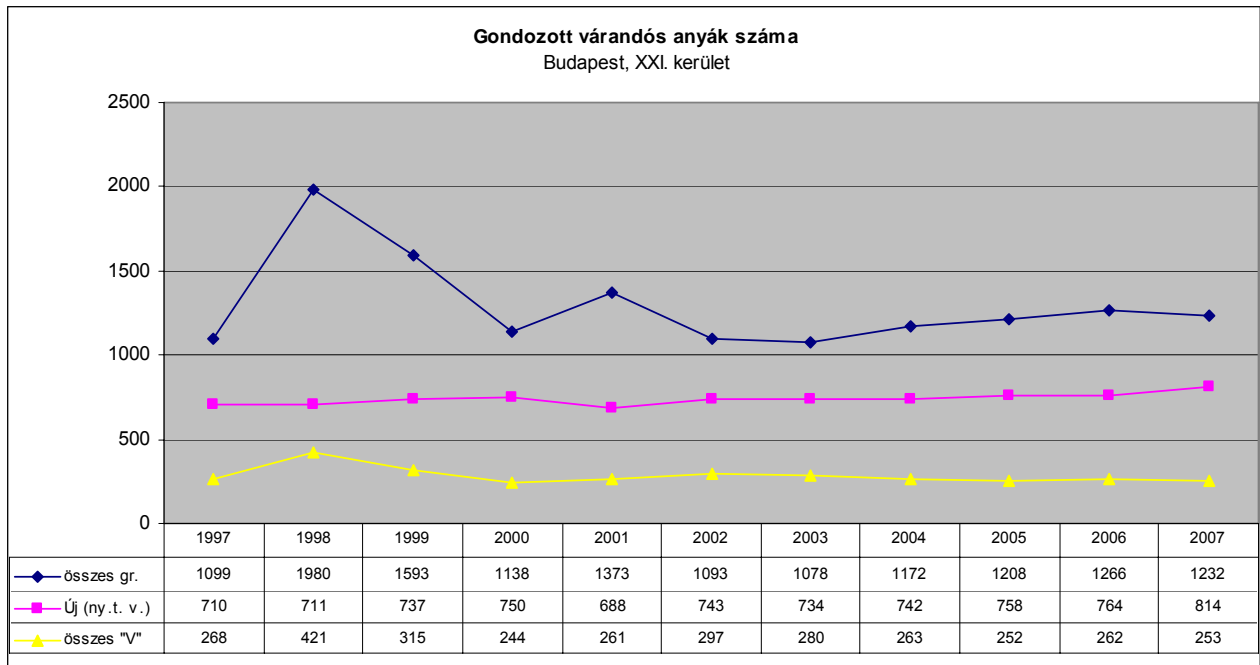
b.) **Főállású iskola/ifjúsági védőnők:** a kerületben működő oktatási intézmények ellátása

c.) **Családvédelmi munkatárs:** családtervezés, fogamzásgátlás, abortusszal kapcsolatos feladatok.

Védőnők gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai:

- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése, szükség esetén jelzés, illetékes szakemberhez irányítás, esetleg intézkedés kezdeményezése
- megelőzés, problémák megoldásában és megszüntetésében segítségnyújtás, nyomon követés
- folyamatos, egyéni, célzott, igény szerinti gondozás
- harmonikus szülő – gyermekkapcsolat kialakulásának segítése
- családok felkészítése a gyermek közösségbe kerülésével kapcsolatos problémák megelőzésére, felismerésére, megoldásukban segítség nyújtása
- egészségügyi-, környezeti- és szociális/ pszichoszociális ok miatt veszélyeztetett gyermekek gondozása
- nevelőszülőkhöz kihelyezett gyermekek fejlődésének nyomon követése /ha tudomást szerzünk róla/
- örökbeadási – örökbefogadási ügyekben tanácsadás
- anyaothoni elhelyezés segítése, szükség esetén kezdeményezése
- krízishelyzetben a család, egyén saját erőforrásainak mozgósításában segítség-nyújtása
- speciális lehetőségek igénybevétele felajánlása, ezekről tájékoztatás
- felvilágosítás családtámogatási ellátási formákról, tájékoztatás szociális segítségnyújtás lehetőségeiről
- kérésre környezettanulmány készítése
- együttműködés a Gyermekjóléti Központtal, Nevelési Tanácsadóval, pedagógusokkal, társadalmi és civil szervezetekkel.

A 2005. január 1.-től az iskolás korosztály ellátását a főállású iskolavédőnőknek írja elő. A kerületben jelenleg a területi védőnői állások száma 20, iskola/ifjúsági védőnői státusz 13. Csepelen a védőnők által gondozandók száma lassan, de folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, a fokozott gondozásra szorulókat száma alig változik. Az ellátandó feladatokat – a tartósan távol lévő kolléganőket is (3 fő) beleszámítva – 19 fő területi, - és 10 fő iskola/ifjúsági védőnő végzi.

A fokozott gondozást igénylő családokban az egészségügyi problémák mellett a nem megfelelő táplálkozás/táplálás, elszegényedés, munkanélküliség, a megélhetési problémák dominálnak.

A gondozott családok tekintetében, ahol várandós kismama és 0 -6/7 éves korú gyermek él, szomorú képet mutat a dohányzás, mely mutató a védőnők erőfeszítése ellenére is csak stagnál. (2007-ben a dohányzó kismamák száma 125, dohányzó családok száma 1785).

A **főállású iskola/ifjúsági védőnők** napi 4 – 8 órát töltenek az oktatási intézményekben, *(egy-egy védőnő 2 – 3 iskolát lát el).*

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

A veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetében is biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

2007. évben védelembe vettek száma:
(37 családban)

48 fő

4. 1. A védelembé vétel okai:

- tankötelezettség elmulasztása:	12 fő
- csavargás:	6 fő
- szülők mentális problémái (alkoholizmus, depresszió, retardáltság)	13 fő
- pszichés problémákkal küzdő gyermek:	8 fő
- nemi erőszakot elkövető fiataikorú:	0 fő
- környezeti okok, nem megfelelő lakáskörülmények:	21 fő
- válófélben lévő szülők által, elkövetett érzelmi veszélyeztetés:	0 fő
- szabálysértés, bűncselekmény elkövetése:	3 fő

A védelembé vétel okainál egy gyermek esetében több ok is fennállhat.

A védelembé vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a jegyzői gyámhatóság a gyermek részére a gyermekjóléti központ család gondozóját rendeli ki, valamint,

1. Kötelezheti a szülőt az alábbiakra:
 - vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, iskolaotthonos nevelést, oktatást, kollégiumi ellátást,
 - gyermekével együtt keresse fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,
 - gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat.
2. Kezdeményezheti a házi orvostól – súlyos veszélyeztettség esetén bármely orvosnál - a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát.
3. Intézkedhet az illetékes szervek bevonásával a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről.
4. Magatartási szabályokat állapíthat meg a gyermek számára, a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében.
5. Figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására.

A védelembé vételi felülvizsgálatok eredménye: fenntartás: 41 fő, megszüntetés: 25 fő.

A fenntartás okai:

- szülők elhanyagoló magatartása miatt (alkoholizmus)	22 fő
- gyermek pszichés problémái, viselkedés zavar	4 fő
- tankötelezettség elmulasztása	14 fő
- ügyészégi vizsgálat van folyamatban	1 fő

A megszűnések okai:

- eredményre vezetett	16 fő
- a nagykorúság elérése	0 fő
- tankötelezettsége megszűnt	2 fő
- átmeneti nevelésbe került	4 fő
- különélő szülőhöz került	0 fő
- pártfogó felügyelet elrendelése, előzetes letartóztatás:	3 fő

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság elhelyezheti a nevelésre alkalmas azt vállaló különélő szülőnél,

más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt gyermekotthonban.

4. 2. Ideiglenes hatályú elhelyezések száma: 10 családban, 13 gyermeket érintett.

Szülő kérelmére indult eljárás: 9 fő
 a szülők által felhozott indokok az elhelyezésre:

- az édesanya külföldre távozott: 2 fő
- hajléktalan szülő 1 fő
- a gyámszülő vagy a szülők sem vállalták a gyermek gondozását 6 fő

Gyermekjóléti Központ kérelmére indult eljárás 4 fő (2 család) indokai:

- az édesanya pszichiátriai beteg
- csak a rendőrség segítségével sikerült kimenteni a gyermeket
- édesanya elhagyta gyermekeit

A jegyzői gyámhatóság hol helyezte el a gyermeket:

- különélő szülőnél 1 fő
- 3. személynél 3 fő
- átmeneti gyermekotthon 8 fő
- nevelőszülőhöz 1 fő

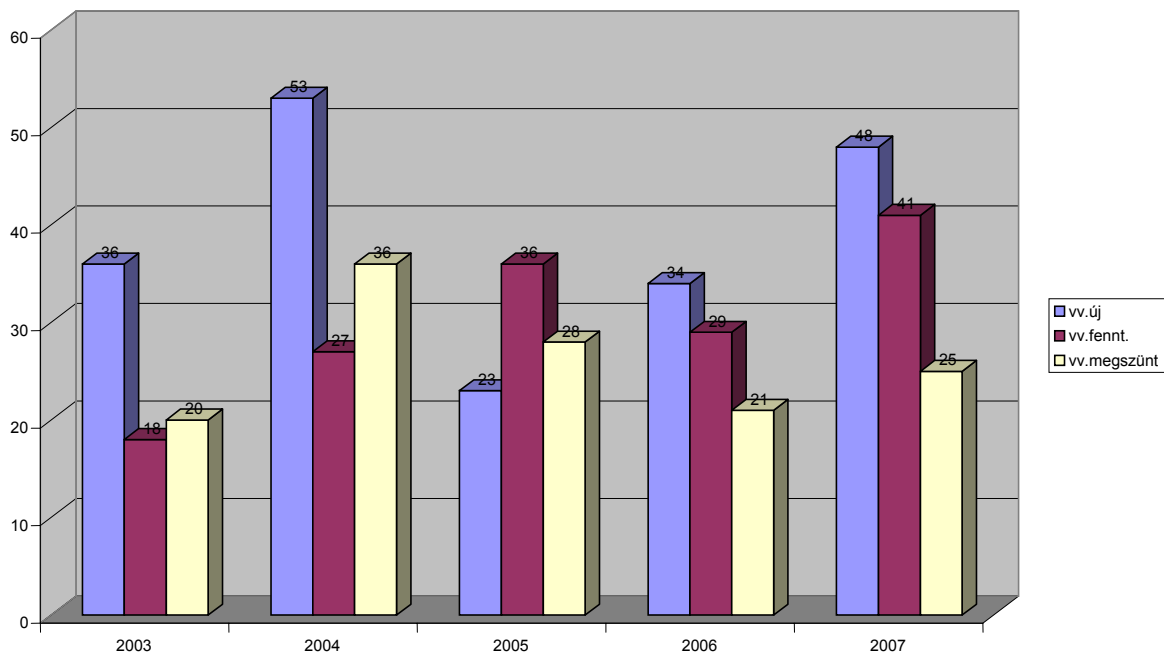
Gyámhivatali felülvizsgálat eredménye:

- átmeneti nevelésbe vétel 5 fő
- visszakerült a családba 3 fő

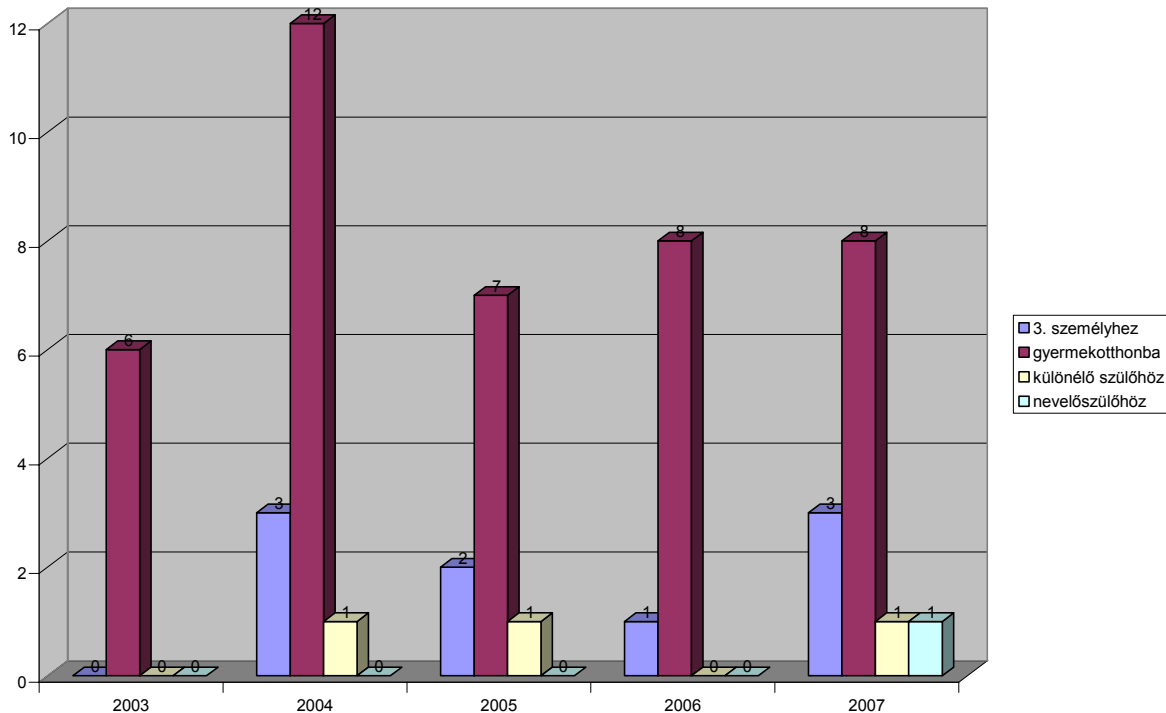
A gyámhivatali felülvizsgálat eredményéről nem érkezett visszajelzés, 5 fő esetében.

4. 3. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések összehasonlítása a Gyámügyi Irodán

Védelembe vett gyermekek számának alakulása 2003-2007 között

Ideiglenes hatályú elhelyezések száma 2003-2007 között

Indoklás:

- *A védelembe vételek száma jelentősen növekedett az előző évhez képest.*
- Az ideiglenes hatályú elhelyezéseknél: a gyermekotthonba történő elhelyezés azonos számú volt a 2006. évvel, a 3. személyhez történő elhelyezések száma nőtt, a külön élő szülőhöz és nevelőszülőhöz azonos számban helyeztek el gyermekeket.

5. Gyámhivatal hatósági intézkedései és feladatai

5. 1. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Amennyiben a gyermek felügyelet nélkül marad, testi, értelmi és erkölcsi fejlődését a családi környezete, vagy önmaga súlyosan veszélyezteti és emiatt azonnali intézkedés szükséges, a gyámhatóság a gyermeket ideiglenesen elhelyezi. Az ideiglenes hatályú elhelyezést a gyámhivatal felülvizsgálja. Határoz arról, mely intézmény vagy más elhelyezés a legmegfelelőbb a gyermek számára.

2007. évben a Gyámhivatal által **18 esetben került sor a kiskorú ideiglenes elhelyezésére**, mely összesen 19 gyermeket érintett. Az ideiglenes hatályú elhelyezést követően 8 gyermek harmadik személynél, 1 gyermek nevelőszülőnél, 10 kiskorú gyermekotthonban került elhelyezésre. Gyermekelhelyezés megváltoztatása iránti perindítás 8 esetben vált szükségessé, 1 alkalommal pedig védelembe vételi eljárás kezdeményezésére került sor.

5. 2. Családba fogadás

A szülő kérelmére a gyermeket egy szülő által megnevezett személy, család átmenetileg befogadja, gondozza. Ez idő alatt a szülő felügyeleti joga szünetel, a családba fogadó szülőt kell gyámul kirendelni.

A családba fogadás az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig tart, de azt a gyámhivatal a gyám tájékoztatása alapján felülvizsgálja. Az elmúlt év során **15 esetben engedélyezte a kiskorú családba fogadását** a Gyámhivatal. Kérelem elutasítására nem került sor.

5. 3. Átmeneti nevelés

A Gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és azt a már említett megoldásokkal nem sikerült megszüntetni. Ezzel egyidejűleg a gyermeket nevelőszülőnél, vagy ha ez nem lehetséges, gyermekotthonban helyezi el, és gyámot rendel részére.

A Gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vétel feltételeinek fennállását évenként felülvizsgálja. A gyermek családjába történő visszagondozása a gyermekotthon, a szülő család gondozása pedig a Gyermekjóléti Központ feladata. **A tárgyévben 20 gyermek átmeneti nevelésbe vételéről döntött a Gyámhivatal. 2007. december 31-én 61 átmeneti nevelt szerepelt a Gyámhivatal nyilvántartásában.**

5. 4. Tartós nevelésbe vétel

A Gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője, vagy ha a szülő gyermeke örökbefogadásához, az örökbefogadó személynek ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot. A tartós nevelésbe vétel a gyermek otthont nyújtó ellátását egyéni elhelyezési terv szerint biztosítja. A gyámrendelés és a felülvizsgálat az átmeneti nevelésnél leírtakkal megegyezik. **Az év folyamán tartós nevelésbe vételre nem került sor.** 2007. év december 31-én nyilvántartott tartós neveltek száma: 0 fő.

5. 5. Utógondozás

Az átmeneti és tartós nevelés megszüntetése után a Gyámhivatal elrendeli az utógondozást, melynek időtartama legalább egy év. Célja, hogy a gyermek családba való visszailleszkedését a Gyermekjóléti Központ, gyermekotthon, vagy a szakszolgálat utógondozója segítse elő. Az év folyamán nem került sor utógondozás elrendelésére.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

6. 1. Gyámügyi Iroda

A gyámügyi irodán, 2007. évben, a felügyeleti szervek által végzett ellenőrzés nem történt.

6. 2. Gyámhivatal

A Gyámhivatalnál 2007-ben felügyeleti ellenőrzés nem történt.

6. 3. Csepeli Gyermekjóléti Központ

Az intézményben, 2007. évben ellenőrzés nem történt.

6. 4. Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport Ágazat

Az óvodákban, iskolákban végzett törvényességi ellenőrzések tapasztalatai szerint a pedagógusok eleget tesznek jogszabályi kötelezettségeiknek, és a szakmai elvárásoknak megfelelően látják el gyermekvédelmi feladataikat.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

7. 1. Gyámügyi Iroda:

- Az ügyfél-elégedettség javítása érdekében a várakozási idő csökkentése,
- Az iroda feladatkörébe tartozó támogatásoknál az ügyintézési határidő minimálisra csökkentése.
- A nyilvántartásban nem szereplő, veszélyeztetett gyermekek, szociálisan rászorult családok felkutatása a családgondozók segítségével.

7. 2. Csepeli Szociális Szolgálat

- Klubok, táborok folyamatos működtetése.
- A Gyermekjóléti Központ fennállásának 10. évfordulója alkalmából konferencia szervezése, „Fesztivál” megrendezése: az egész napos kerületi rendezvény célja, a kerületben lévő és azon kívül működő civil szervezetek, alternatív iskolák, valamint minden olyan szervezet, intézmény bemutatása, amelyek a fiatalok számára kínálnak a szabadidő eltöltésére lehetőségeket.
- Drogprevenciós Nap szervezése

7. 3. Védőnői Szolgálat

- az eddig is sikeresen működő klubok folytatása
szülői szerepre felkészítés, családi klub – szülői felelősség tudatosítása
- babamasszázs – két csoport indítása
- iskolai egészségnevelés – célzott felvilágosítás
- iskolai egészségnapok szervezése
- civil szervezetekkel együttműködés javítása
- közös értekezletek, megbeszélések a Gyermekjóléti Központtal – a jelzőrendszeri kapcsolat erősítése (jelzésre visszajelzés igénye)
- anya/családotthoni férőhelyek bővítése

7. 4. Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport Ágazat

A gyermekvédelem terén ágazatunk feladatkörébe a törvényességi vizsgálatok megszervezése, és lefolytatása tartozik, amit a minőségbiztosítási rendszer keretében folyamatosan és határidőre ellátnak. Ebben a jövőben sem lesz változás, hiszen közös cél, hogy minél eredményesebb legyen a gyermekvédelmi gondoskodás rendszere a kerületben.

7. 5. Nagycsaládosok Országos Egyesülete Helyi csoportjai:

Fokozott figyelmet szentelnek az átmeneti nehézséggel küzdő családjaik megsegítésére. A családok felvilágosítása a rendelet-módosításokról, az Őket érintő lehetőségekről, illetve hátrányokról. Megvalósulni látszik: tervek szerint áprilistól a GYES-en és GYET-en lévő édesanyák nyugdíjas bérlettel használhatják a BKV járatait!

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

8. 1. Csepeli Szociális Szolgálat

Kerületi drogstratégia

A kerületi drogstratégiáját több bizottság megtárgyalta és 2007. nyarán a Képviselő-testület elfogadta. A bűnelkövetésben érintett gyermekek számára két alkalommal bűnmegelőzési tréninget tartottak. A drogfogyasztásban érintett és eljárásba bevont fiatalokat elterelési szolgáltatásba juttatták. Megelőzőként szabadidős klubokat működtettek, és táborokat szerveztek.

8. 2. A Rendőrség

A BRFK. XXI. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán kiskorúak (gyermekkorú és fiatalok) által elkövetett bűncselekmények miatt elrendelt nyomozások.

Év	2005	2006	2007
Ügyek száma	57	65	84
Bűncselekmények száma	70	81	118

Az elmúlt évben 108 fő fiatalok személyt vontak gyanúsítottként eljárás alá (ez 145%-os növekedést jelent az előző évhez képest), közülük 43 fő egyedül (a 2006. évben, 28 fő), 13 fő felnőttel (a 2006. évben szintén 13 fő), 1 fő gyermekkorúval, közösen, további 20 fő (2006. évben 11 fő) több fiatalokkal együtt követett el bűncselekményeket.

A fiatalok ügyészsége 31 esetben emelt vádat, 8 esetben (visszaélés kábítószerrel vétsége miatt) vádat halasztott, 7 ügyben egyéb ok miatt került sor a nyomozás megszüntetésére.

Bűncselekmény elkövetése miatt 9 gyermekkorú személyt hallgattak meg, velük szemben, mivel a gyermekkor büntethetőséget kizáró ok, a nyomozás megszüntetésére került sor. Feljelentés elutasítása két esetben történt, mivel gyermekkorú személy ellen tettek feljelentést bűncselekmény elkövetése miatt. Minden esetben a határozat 1 példányával értesítették a Csepeli Szociális Szolgálatot, valamint a Gyámügyi Irodát.

A bűnmegelőzés és a sértetté válás megelőzése érdekében rendszeresen együttműködnek a jelzőrendszer tagjaival. A kerületi társhatóságokkal nagyon jó kapcsolatot alakítottak ki. Rendszeresen részt vesznek a Szociális Szolgálat által kezdeményezett esetmegbeszéléseken, melyeken a többi ügyben felhasználható tapasztalatokat szereznek. Előfordul, hogy egy-egy ügy kapcsán a Rendőrség kezdeményezi az esetmegbeszélést a társszervekkel. Ilyen esetmegbeszélés évente egy-két alkalommal fordul elő.

A kiskorú sértettek számának alakulását az alábbi táblázat mutatja

Kiskorú sértettek/év	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gyermekkorú	55	11	28	23	23	23
Fiatalok	66	63	71	69	83	79
Összesen	121	74	99	92	106	102

Tapasztalataik szerint a gyermekek és fiatalok nem fordítanak gondot az értékeik védelmére, azokat könnyen hozzáférhetővé teszik, ezért válhatnak sértetté.

A bűnelkövetés okai között említhetők a gyerekkorú és a fiatalok személyek közötti lényeges vagyoni különbségek, a bűnözői családi környezet, a család rossz szociális helyzete, a helytelen nevelés, de előfordul rendezett családi körülményekkel és anyagi háttérrel rendelkező fiatalok is, akire a szülők kevés figyelmet fordítanak. Az elkövetőkre hatással vannak továbbá az iskolai konfliktusok és a rossz baráti kör.

A 2005. év és 2007 év között a gyermekkorú és fiatalok személyek által elkövetett bűncselekmények megoszlása a következő:

Bűncselekmény megnevezése	2005. évben	2006. évben	2007. évben
Rablás	6	11	20
Lopás	36	31	43
Testi sértés	8	10	10
Garázdaság	6	3	9
Rongálás	7	6	3
Sikkasztás	2	-	-
Lőszerezéssel visszaélés	1	-	1
Közveszéllyel fenyegetés	2	-	-
Visszaélés kábítószerrel	2	4	10
Önbíráskodás	1	2	2
Orgazdaság	-	1	-
Csalás	-	1	2
Magánokirat-hamisítás	-	1	1
Bűnpártolás	-	1	-
Visszaélés okirattal	-	6	10
Jogtalan elsajátítás	1	-	-
Bankkártyával visszaélés	1	3	1
Közokirat-hamisítás	1	-	1
Egyedi azonosítójel meghat.	-	1	-
Közveszély okozás	-	-	1
Kifosztás	-	-	1
Közfel. ellátó szem. ell. erősz	-	-	-
Zsarolás	-	-	1
Állatkínzás	-	-	1
Jármű önk. Elvétele	-	-	1

Az adatokból kitűnik, hogy az elkövetett bűncselekmények közül legtöbb vagyoni elleni, de emelkedett az erőszakos jellegű cselekmények száma is.

A csepeli Rendőrségnél 2007-ben 61 fő eltűnését jelentették be, ebből gyermekkorú 17 fő, melyből 3 fő intézeti nevelt, 44 fiatalkorú, melyből 32 intézeti nevelt volt. Minden eltűnési ügyben jelzéssel élnek a Szociális Szolgálat felé.

Folyamatos kapcsolatban állnak a kerületben található gyermekotthonokkal, lakóotthonokkal. A fenti ügyeket vizsgálva megállapítható, hogy a család rendezetlen, zűllött élete döntő szerepet játszik a kiskorúak eltűnésében. A szülők a gyermekeik nevelésével, iskoláztatásával, lelki és testi fejlődésével keveset foglalkoznak, így a kiskorúak kontrol nélkül, szabad akaratából cselekszik. Egy esetben sem a szülők erőszakos magatartása miatt szöktek el otthonról gyermekek.

2007. évben a csepeli Rendőrség által egy esetben történt ideiglenes hatályú elhelyezés.

Az áldozatvédelmi referensek rendszeresen tájékoztató jellegű előadásokat tartanak a kerület iskoláiban, közintézményeiben, és a kerületi rendezvényeken. A kerületben működő Csepp-TV külön műsoridőt biztosított a sajtóreferens részére, hogy a lakosságot tájékoztassa a bűncselekmények megelőzésének lehetőségeiről. A bűnmegelőzés és a sértetté válás megelőzése érdekében rendszeresen együttműködtek a jelzőrendszer részvevőivel.

8. 3. Pártfogó Felügyeleti Szolgálat

A pártfogoltak havi átlagléttszáma 2007. évben 66 fő volt, mely a 2006. évhez képest 8 fővel kevesebb, ebből 6 fő volt fiatal felnőtt. Ők valamennyien kábítószerrel való visszaélés miatt kaptak ügyészi halasztást, melynek időtartama egy év.

Az év során, olyan fiatal nem került hozzájuk, aki valamilyen zárt intézetből (javító, fiatalkorúak börtöne) feltételesen került volna szabadlábba.

Az elkövetők igen kis hányada lány, 2007. évben összesen 7 lány állt pártfogó felügyelet alatt. A fiatalok nagy része lakótelepen, vagy rossz körülmények között él. A szülők nagy része igen kis keresetű, vagy munkanélküli, de „új gazdag” családból kikerült fiatal is van közöttük, akik a társaik előtti imponálás miatt követik el a kisebb-nagyobb bűncselekményeket. Megfigyelhető a szülőkhöz képest történő lefelé mobilizálódás.

A fiatalok alacsony iskolázottságuk miatt a munkaerőpiacon nehezen boldogulnak, aki dolgozik, legtöbbször fekete munkát végez.

A pártfogoltak közül négyen nevelnek három év alatti gyermeket, a gyermekek élettársi kapcsolatból születtek.

9. A csepeli önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezete

A Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezete több mint tíz éve működtet Csepelen Családok Átmeneti Otthonát továbbá Készenléti Telefonügyeletet is biztosítja. 2005 óta krízis és kiléptető otthonnal is bővült a szervezet csepeli férőhelyeinek száma. Az átmeneti otthon lakói a következő okok miatt kerülnek be az intézménybe: családi krízis, felmondott albérlet, más anyaotthonban megszűnt elhelyezés, válási krízis, családon belüli erőszak, hajléktalan állapot szerepelt. A családok kilépési lehetőségei a következők: kiléptető ház további gondozással, albérlet, szociális bérlakás, más anyaotthon, családos szállón történő elhelyezés.

Burattino Hátrányos Helyzetűeket Segítő Iskolaalapítvány

Az iskolába többnyire hátrányos helyzetű családok gyermekei járnak, de számos egyéb problémával, hátránnyal küzdő gyermeket is oktatnak, nevelnek, összesen tizenkét évfolyamon. Az itt tanulók jelentős hányada csepeli lakos, de az iskolába más budapesti kerületekből, illetve az agglomerációból is érkeznek diákok – főként a felsőbb tagozatokba. Az alapítvány tevékenységi körébe tartozik a gyermekek alapellátásban való gondozása. A Burattino Gyermekotthonok a gyermekvédelmi szakellátás keretében gondoskodnak a beutaltakról. Az Alapítvány jelenleg három gyermekotthont működtet, összesen ötvenkét férőhellyel. Az önkormányzat és a Burattino között létrejött ellátási szerződés keretében az Alapítvány két férőhelyen biztosítja az átmeneti elhelyezést krízis helyzetbe került gyermekek számára.

Kapcsolat Alapítvány

Kapcsolatügyeleti szolgáltatást nyújt, amelynek célja: a felbomlott családok gyermekeinek segítése különböző szolgáltatásokkal, a gyermekjogok érvényesítése, a szülő-gyermek kapcsolat ápolása, fenntartása, újra kialakítása válás, vagy más ok miatt megromlott, illetve megszakadt kapcsolat esetén. Az alapítvány szolgáltatásai:

Családi Mediációs Szolgálat: Családi konfliktusok, elromlott szülő-gyermek kapcsolat, kamaszkori kommunikációs problémák esetén segítségnyújtás.

Kapcsolatügyelet: semleges helyet és szakember közreműködésének biztosítása a szülő-gyermek kapcsolattartáshoz annak érdekében, hogy megszűnjön a háborúskodás a szülők között.

Kortárssegítő Műhely Alapítvány

Speciális szolgáltatásként utcai, lakótelepi szociális munkát nyújt.

Kortárs Segítő Műhely Alapítvány 2 fő szociális munkása végezte Csepel közterein, valamint olyan helyszíneken (szórakozóhelyek, vendéglátóegységek, koncertek, hajléktalanok által lakott területek, sporttelep) ahol gyermekek, fiatalok megfordultak. A feltáró munka hetente 4 órában zajlott. Az ellátott fiatalok száma 874 fő

Fehér Kereszt

Az egyesület szolgáltatásai: helyettes szülői ellátás, pótmama szolgálat, családi napközi. Ezeket, mint a gyermekek átmeneti gondozásának egyik formáját a Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület nyújtotta két férőhelyen. A szolgáltatást 5 gyermek vette igénybe 118 gondozási nappal.

Csel-Leng Alapítvány

A Csel-leng Alapítvány működésének célja a hátrányos helyzetű családok és gyermekeik segítése, a hátrányos helyzetükből adódó esélyegyenlőtlenségek kompenzálása.

Az alapítvány a szolgálattal 6 éve áll kapcsolatban, az ifjúsági klubok („Éjféλι pingpong”, „Kuckó Klub”), a szabadidős tevékenységek, táborok szervezésében és lebonyolításában működik együtt a Szociális Szolgálattal.

Tudor Alapítvány

A helyi önkormányzat támogatásával a Tudor Alapítvány és a Szociális Szolgálat által közösen működtetett tehetséggondozó tanoda 2004 áprilisától lelt otthonra, az intézmény épületében. Itt 12 gyermek, napi rendszerességgel, napközis foglalkozásokon vehet részt. A műhelyben dolgozó, szakemberek csoportfoglalkozások keretében és egyénileg is foglalkoznak a gyerekekkel.

A foglalkozások heti négy alkalommal 14.00.-tól 17.00. óráig tartanak.

A foglalkozások célja, hogy a műhelybe kiválasztott 8-12 éves gyerekek szociális és kulturális hátrányait kompenzáljuk, segítséget nyújtsunk életesélyeik, életminőségük javításához.

A műhely távlati célja az, hogy megalapozzuk a programba bevont gyerekek középiskolai továbbtanulási esélyeit, elősegítsük társadalmi beilleszkedésüket, mobilitásukat, javítsuk munkaerőpiaci esélyeiket.

Járó Dóra Gyermekvédelmi Alapítvány

Az alapítvány a csepeli hátrányos helyzetű gyermekek támogatására szervezi programjait az önkormányzat intézményével együttműködve, *tizenhárom* éve. 2007. évben kerületi gyermeknap, nyári táborozással egybekötött üdültetés és a karácsonyi ünnepség keretében történő ajándékozás történt.

Kerületi gyermeknapon: aszfalt-, papír rajzverseny, gyöngyfüzés, képfestés, gyurmázás kötötte le a gyermekek figyelmét.

Táborozásban, üdültetésben: 40 gyermek vett részt, térítésmentesen, Balatonbogláron.

Karácsonyra, 41 gyermek, gyermekenként 5. 000.-Ft értékben kapott ajándécsomagot.

Csepeli Gyermekbarátok Mozgalma

A Mozgalom célja, hogy ösztönözze a gyermekbarát intézkedéseket, szorgalmazza a tevékenységeket, és ebből maga is tevékenyen kivegye részét a gyermekek szabadidejének szervezésével, iskolai felzárkóztató programokkal, segélyezéssel. Alapvető célja a hátrányos helyzetű gyermekek segítése.

Nagycsaládosok Országos Egyesülete Helyi Csoportjai

Csepelen a NOE-nak három úgynevezett „helyi csoportja” működik, melyek programjaikat és összejöveteleiket közösen szervezik. Jelenleg a NOE csepeli csoportjaihoz 78 család tartozik 288 gyermekkel (ebből 18 év alatti: 196 fő), akik természetesen különböző korosztályokat képviselnek.

Nagycsaládosok Csepeli Egyesülete

Az egyesület 1995 óta a hátrányos helyzetű csepeli nagycsaládosok és gyermekeik érdekképviseletében tevékenykedik, lehetőségeihez képest támogatja a rászorulókat. Kulturális és sport programokat szerveznek. A karácsonyi ünnepségüket 2007-ben másik két civil szervezettel közösen bonyolították le a Rákóczi kertben kb. 300 résztvevővel.

A Nagycsaládosok Csepeli Egyesülete tagja a Nagycsaládosok Országos Egyesületének.

Motiváció Alapítvány

Az alapítvánnyal való együttműködés a fogyatékos és egészségkárosodott fiatalok foglalkoztatása terén valósul meg.

Mikka-makka Játéktár

A civil szervezettel való együttműködés a kisgyermekek szabadidős foglalkoztatása terén valósul meg, a Játéktár a 0-8 éves korosztály számára fejlesztő játékos tevékenységet, játékkölcsönzést nyújt, illetve a szülők számára tanácsadást biztosít szakemberek részvételével.

Kakukk Fészek Oltalom Alapítvány

Az Alapítvánnyal való együttműködés a csepeli gyermekek táboroztatási lehetőségeit szélesíti.

„Életem a kezében” Alapítvány

Rászorulók számára adományokat nyújt.

Kovács Zoltán Alapítvány

Roma gyermekek számára óvodát működtet, gyermekek és fiatalok felzárkóztatását, oktatási-kulturális tevékenységet végez.

10. Cselekvési terv végrehajtása 2007.

- A szociális és gyermekjóléti intézmények integrációja megtörtént.
- A Civil Szervezetekkel az együttműködés folyamatos a gyermekvédelmi munka területén, a gyámhatóság rendszeresen jelzéseket kap a veszélyeztetett gyermekekről, valamint a szociálisan rászorult családokról.

11. Cselekvési terv 2008.

1. Bűnmegelőzési Fesztivál szervezése pályázati forrásból.

Felelős: Gáborné Aczél Ágnes intézményvezető
Csepeli Szociális Szolgálat

Határidő: 2008. április 26.

2. A gyámügyi iroda nyilvántartásában nem szereplő, veszélyeztetett gyermekek, szociálisan rászorult családok felkutatása, a családgondozók segítségével.

Felelős: Fehérvári Csabáné irodavezető
Gyámügyi Iroda

Határidő: folyamatos

A gyermekvédelmi beszámoló előkészítésében részt vettek:

- Csepeli Szociális Szolgálat – Bálintné Varga Rita intézményvezető-helyettes
- Gyámügyi Iroda - Fehérvári Csabáné, irodavezető
- Csepeli Szociális Szolgálat - Gáborné Aczél Ágnes, intézményvezető
- Csepeli Szociális Szolgálat – Hajdú Péterné, Gyermekjóléti Központ vezető
- OMISÁ részéről - Százd Antal, főtanácsos
- Egyesített Bölcsődék – Turzó Marianna intézményvezető
- Budapest - Csepel Gyámhivatal - Bodnár Éva, hivatalvezető
- XXI. Kerületi Rendőrkapitányság - Bodnárné Gyimesi Éva, rendőrszázados
- ANTSZ – Kuszena Péterné, vezető védőnő
- Nevelési Tanácsadó - Mezei Anna igazgató
- Családok Átmeneti Otthona - Moszt Éva, intézményvezető
- Nagycsaládosok Országos Egyesülete – Cser Károlyné csoportvezető
- Nagycsaládosok Csepeli Egyesülete – Staszki István elnök
- Burattino Hátrányos Helyzetűeket Segítő Iskolaalapítvány - Mezei Kata, elnök
- XXI. ker. Pártfogó felügyelő - Lengyel Béláné